

S İ R K Ü L E R : 2 0 2 4 / 2 1

05.08.2024

7524 SAYILI TORBA VERGİ KANUNU

[7524 sayılı Torba Vergi Kanunu](#) 28.07.2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış olup yapılan düzenlemeler maddeler halinde aşağıda açıklanmıştır. Yürürlük tarihi yayımı tarihi dışında olanların tarihleri belirtilmiş olup, kalan maddeler yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Özet olarak;

- Yurtiçi asgari kurumlar vergisi geldi (Md. 36).
- Küresel asgari kurumlar vergi geldi (Md. 37-50).
- Devreden KDV 5 yıldan sonra indirilemeyecek. (Md. 20,22).
- Vergi aslı uzlaşma kapsamından çıkarıldı (Md.14,16).
- En düşük emekli aylığı 12.500 TL'ye çıktı (Md. 29).
- Yap işlet devret kurumlar vergisi oranı %30'a çıktı (Md. 35).
- Usulsüzlük cezaları artırıldı (Md.10-13).
- Bazı meslek gruplarında günlük hasılat tespiti düzenlemesi yapıldı (Md. 3).
- Yurt dışı çıkış harcı 500 TL'ye çıktı (Md. 51).
- Serbest bölgeden Türkiye'ye satış kurumlar vergisi istisnasından çıktı (Md. 24).
- Limanlarda hizmetler istisnasından yat, gezi ve balıkçı tekneleri faydalanamaz (Md.17).

Madde 1– Mahkeme ilamları ve icra emirleri üzerine yapılacak ödemelerde de “**Borcu Yoktur**” yazısı aranılacak.

Madde 2– Kriterleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen **teknogirişim şirketi** niteliğine haiz şirketlerce çalışanına yıllık brüt ücret tutarı kadar bedelsiz veya indirimli **hisse verilmesi** halinde, en az 3 yıl olmak üzere elde tutma süresine göre farklı oranlarda istisna öngörülmektedir.

Madde 3– 2025 yılından itibaren ticari kazanç ve serbest meslek kazancında (kurumlar vergisi dahil) seçilen ayda en az 3 ve yılda en az 12 yoklama yapılarak **günlük hasılat tespitine** göre aylık ve yıllık kazançlar hesaplanacak ve beyan ile karşılaştırılarak, %20 fark bulunanlar izaha davet edilecek ve izah edemeyenlere tarhiyat yapılacaktır.

Madde 4, 33, 34- 2025 yılından itibaren **Elektronik ticarete stopaj** uygulaması getirilmektedir. Ayrıca mal ve hizmet alımlarına ilişkin gerçek kişilere yapılan ödemeler üzerinden Cumhurbaşkanınca belirlenen sektör ve faaliyet konuları dikkate alınarak gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Madde 5– Sahte belge düzenleyenlerden alınan teminata ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin VUK 153/A hükmünde anayasa mahkemesi kararları kapsamında değişiklikler yapılmaktadır.

Madde 6– Mükelleflere ve mükellef olmayanlara yapılan ödeme ve tahsilatlarını bankadan yapma zorunluluk getirme ve dijital ortamlarda alım, satım, kiralama, ilan ve reklam gibi ticari faaliyet gösterenler, ticaret aracıları, erişim sağlayıcıları bilgi verme kapsamına alma yetkisi verildi.

Madde 7, 8– Altın, gümüş, platin gibi kıymetli madenler de borsa rayici değerlendirilecek.

Madde 9– Mükellefiyet tesis ettirmeden kayıt dışı faaliyette bulunanlara vergi ziyai cezası %50 artırımlı uygulanacak.

Madde 10, 11, 12, 13- Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük ceza hadleri artırılmıştır.

Madde 14, 16 Vergi Aslı uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır. Ancak, mevcut taleplerde eski mevzuat uygulanacaktır.

Madde 15– Gelir İdaresi personeline fazla çalışma ücreti ödenecek.

Madde 17– 2024 Eylül başından itibaren ticari amaçla kullanılmayan özel tekne ve yatlar, gezi teknesi, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan deniz araçları KDV Kanunu 13/B maddesindeki limanlarda verilen hizmetler istisnasından faydalanamayacaktır.

Madde 18, 25– 1.11.2024’ten itibaren ulusal güvenlik kuruluşlarına yapılan teslimler ve engelli araç teslimlerindeki KDV istisnaları ithalatta da uygulanacak.

Madde 19– Birleşme, devir ve bölünmeden gelen KDV indiriminin devralan kurumca kullanılması, zaman aşımına bağlı olmaksızın vergi incelemesi şartına bağlanmıştır.

Madde 20, 22- Maddesi ile 5 yıl boyunca indirilemeyerek devreden KDV’nin indirim hakkı kaldırılmış ve gider yazılabilmesi de inceleme şartına bağlanmıştır. Maddenin yürürlüğü 1/1/2030’dur.

Madde 23– Deprem bölgesinde kamuya bağış yapacak yabancı kurum ve kuruluşlara yapılan teslimlere de KDV istisnası öngörülmektedir.

Madde 24– 1/1/2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere serbest bölge istisnası daraltılarak yurt içi teslimler istisna kapsamından çıkarılmış olup, sadece yurtdışına yapılan satış hasılatları istisnaya konu edilecektir. Bundan böyle, Serbest bölgelerden Türkiye de yerleşik şirketlere yapılan satışlar ihracat olarak değerlendirilmeyecektir.

Madde 26– Tütün mamullerinden alınmakta olan asgari maktu **ÖTV** tutarının %20'sine kadar olan sınırlama kaldırıldı.

Madde 28– 2024 Eylül başından itibaren **SGK kısa vadeli** sigorta kolları **prim oranı %2'den %2,25'e** çıktı.

Madde 29– 2024 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren **en düşük emekli aylığı 10.000 TL'den 12.500 TL'ye** çıktı.

Madde 30– 2024 Eylül başından itibaren **EYT'liler** için verilen **%5** işveren sigorta **prim indirimi kalktı**.

Madde 31– En düşük emekli aylığı için ek ödenek yetkisi verildi.

Madde 32– Kurumlar vergisi kanunu 5/1-d **fon kazanç istisnası kapsamında taşınmazlara yatırım yapan fon ve ortaklıkların**, ticari mal niteliğinde olanlar dâhil taşınmazlarından elde ettikleri kazançların istisna olması için, kazançlarının en az **%50'sinin dağıtılması şartı** getirilmiştir. Kar dağıtımının, en geç hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılması gerekmektedir. Değişiklik 1/1/2025'ten itibaren elde edilen kazançlara uygulanacak.

Madde 35– 2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, **yap-işlet-devret ve kamu özel işbirliği projelerde kurumlar vergisi oranı %30'a çıkarılmıştır**. Yani kurumlar vergisi oranı reel sektör için %25, banka ve finans kurumları ile yap-işlet-devret ve kamu-özel işbirliği projelerinde %30, ihracat gelirlerinde %20, halka açık şirketlerde %23, imalat gelirlerinde %24 olmuştur.

Madde 51- 12.08.2024'ten itibaren **yurt dışı çıkış harcı 50 TL'den 500 TL'ye çıkarılmıştır**. İleriki yıllarda her yıl yeniden değerlendirilecektir.

Madde 36 – YURKTIÇI ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ

2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, **%10 oranında yurtiçi asgari kurumlar vergisi uygulaması getirilmiştir**. Yeni işe başlayan mükellefler için asgari vergi faaliyete başlanılan üç hesap döneminde uygulanmaz.

Bu kapsamda ödenecek kurumlar vergisi kurum kazancına kanunen kabul edilmeyen giderler eklendikten sonraki tutardan istisna ve indirimler (uygulamadan muaf tutulanlar hariç) düşülmeden önceki tutarın %10'undan daha düşük olamaz. Asgari vergi faaliyete başlanılan hesap

Asgari Kurumlar Vergisinden Muaf Olan İstisna ve İndirimler

Yurtiçi asgari kurumlar vergisini düzenleyen Kanun maddesinde aşağıdaki istisna ve indirimler asgari kurumlar vergisi uygulamasından muaf tutulmuştur. Yani bu istisna ve indirimler asgari kurumlar vergisine tabi olmaksızın devam etmektedir.

- İştirak Kazançları İstisnası (5520 KVK Md. 5/1-a)
- 5/1-ç Emisyon Primi Kazancı İstisnası (5520 KVK Md. 5/1-ç)
- Fonlar ile Yatırım Ortaklıkları İstisnası (Taşınmazlardan Kazançlar Hariç)(5520 Md.5/1-d)
- Kooperatif Risturn İstisnası (5520 KVK Md. 5/1-i)
- Sat Kirala Geri Al İşlemlerinden Doğan Kazanç İstisnası (5520 KVK Md. 5/1-j)
- Kira Sertifikası İhraç Kazancı İstisnası (5520 KVK Md. 5/1-k)
- TUGS Kazanç İstisnası (4490)
- Serbest Bölge Kazanç İstisnası (3218)
- Teknokent Kazanç İstisnası (4691)

- Ar-Ge ve Tasarım İndirimi (5746)
- 10/1-g Girişim Sermayesi Fonu İstisnası (5520 KVK Md. 10/1-g)
- 10/1-h Korumalı İşyeri İndirimi (5520 KVK Md. 10/1-h)

- İlk Halka Arzda 5 Yıllık %2 Vergi Oranı İndirimi (5520 KVK Md. 32/6)
- İhracat Kazançlarına %5 Vergi Oranı İndirimi (5520 KVK Md. 32/7)
- Sanayi Sicil Belgeli İmalat Kazançlarına %1 Vergi Oranı İndirimi (5520 KVK Md. 32/8)
- 02.08.2024 Öncesi Alınan Yatırım Teşvik Belgesi Vergi İndirimi (5520 KVK Md. 32/A)

Burada **GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI** hakkında açıklama bulunmamakta olup bakanlık tarafından uygulamanın açıklanması beklenmektedir.

Asgari Kurumlar Vergisine Tabi İstisna ve İndirimler

Asgari kurumlar vergisi aşağıdaki istisna ve indirimler düşülmeden önceki tutar üzerinden %10 oranında ödenecektir.

- Yurtdışı İştirak Kazançları (K.V.K. Mad. 5/1-b)
- Tam Mükellef AŞ'lerin Yurtdışı İştirak Hisseleri Satış Kazançları (K.V.K. Mad. 5/1-c)
- Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Sahip Oldukları Taşınmazlardan Elde Edilen Kazançlar (K.V.K. Mad. 5/1-d)
- Taşınmaz ve İştirak Hissesi İle Kurucu Senetleri, İntifa Senedi, Rüçhan Hakları ve Yatırım Fonlarının Katılma Paylarının Satış Kazançları (K.V.K. Mad. 5/1-e)

- Bankalara, Finansal Kiralama ya da Finansman Şirketlerine veya TMSF'ye Borçlu Durumda Olan Kurumların Taşınmaz ve İştirak Hissesi ile Kurucu Senetleri İntifa Senedi ve Rüçhan Hakkı Satış Kazançları (K.V.K.Mad.5/1-f)
 - Yurtdışı Şube Kazançları (K.V.K. Mad.5/1-g)
 - Yurtdışı İnşaat ve Onarma İşlerinden Sağlanan Kazançlar (K.V.K. Mad. 5/1-h)
 - Eğitim, Öğretim Kurumları, Özel Kreş ve Gündüz Bakım ile Rehabilitasyon Merkezi Kazançları (K.V.K. Mad. 5/1-ı)
 - Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna (K.V.K. Mad. 5/B)
 - 5300 Sayılı Tarım Ürün. Lisanslı Depoculuk Kanunu Kap. Düzenlenen Ürün Sen. Elden Çıkarılmasından Doğan Kazanç İstisnası (193 S. Kanun Geçici Mad. 76)
 - KKM İstisnasları (K.V.K. Geçici Mad. 14)
 - Yatırım İndirimi İstisnası
 - Diğer İstisnalar
 - Sponsorluk Harcamaları (K.V.K. Mad. 10/1-b)
 - Bağış ve Yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-c)
 - Bağış ve Yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-ç)
 - Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-d)
 - Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağış ve Yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-e)
 - Türkiye Kızılay Derneğine ve Yeşilay Cemiyetine Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-f)
 - Türkiye'den Yurtdışı Mukim Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Sağlanan Kazançların Yüzde 50'si (K.V.K.Mad.10/1-ğ)
 - Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi (K.V.K. Mad. 10/1-ı)
 - İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde Faaliyette Bulunan Kurumların Elde Ettikleri Kazançlarda İndirim (K.V.K Mad. 10-1/i)
 - Teknogirişim Sermaye Desteği İndirimi (5746 s. Kanun Mad. 3/5)
 - Teknokent Sermaye Desteği İndirimi (4691 s. Kanun Geçici Mad. 4)
 - Kapadokya Alanı Başkanlığına Yapılan Bağış ve Yardımlar ile Sponsorluk Harcamaları
 - Aile ve Gençlik Fonuna Yapılan Bağış ve Yardımlar (7474 Sayılı Kanun Mad.6)
 - Afet Yeniden İmar Fonuna Yapılan Bağış ve Yardımlar (7441 S. Kanun Mad.7)
 - Uludağ Alan Başkanlığına Yapılan Bağış ve Yardımlar İle Sponsorluk Harcamaları (7432 Sayılı Kanun Mad.8)

KÜRESEL ASGARI KURUMLAR VERGİSİ

Madde 37–50 Arası– 2024 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara **küresel asgari kurumlar vergisi** uygulanacaktır. Uygulama OECD bünyesinde yapılan çalışmalar neticesinde çok taraflı imza atan ülkelerde mecburi olarak yürürlüğe alınmıştır. Mali yıldan önceki dört mali yıldan en az ikisinde nihai ana kuruluşun konsolide mali tablolarında yıllık geliri 750 milyon euro veya daha fazla olan çok uluslu şirket gruplarının üyeleri kapsamdadır.

Bu kapsamda grubun kanunda vergi ve ticari kar düzeltmeleri yapıldıktan sonra efektif vergi oranı hesaplanacak ve %15'in altında kalanlar için tamamlayıcı vergi alınacaktır.

Hesaplama dikkate alınacak **vergi** kurumlar vergisi olup, KDV, ÖTV, ücret vergileri, emlak vergisi, dijital hizmet vergisi kapsama girmez. Kurumlar vergisi düzeltmesinde kullanılan GloBe zararı ertelenmiş vergi varlığı toplanırken, GloBe gelire dahil edilmeyen kazançlara ilişkin vergiler düşülür.

Hesaplama dikkate alınacak kara ulaşırken IFRS karı baz alınır ve net vergi gideri, sermaye kayıpları, izin verilmeyen harcama ve 50.000 Euro üstü cezalar, emsallere uygun olmayan aleyhe işlemler, dönemsel gelirler eklenir. Elde edilen temettüler, sermaye kazançları, emsale uygun olmayan lehe işlemler ve dönemsel giderler ise düşülür. Yani özetle IFRS karından OECD'nin tanımladığı vergi karına geçiş düzeltmeleri yapılır.

Yine üzerinden ek vergi uygulanacak matrah için de brüt ücretler ve maddi duran varlıkların belli bir oranı Globe gelirinden düşülür.

Ana kuruluşun Türkiye üyeleri yerel ilave ek vergiyi hesap dönemini takip eden 12. Ayda, Ana kuruluşlar ise küresel asgari kurumlar vergi beyanını hesap dönemini takip eden 15. Ayda verirler.

Saygılarımızla